

CS

Csanád Béla, 1926 Akasztó – 1990 Budapest, Magyarország. - 1944-ben Kalocsán a jezsuitáknál érettségizett, 1950-ben pappá szentelték, teológiai doktor lett. Plébániái: Csengőd, Bácsbokod, Jánoshalma. 1958–1963 között a Szegedi Hittudományi Főiskola tanára, 1963-ban Budapesten a papnevelő intézet prefektusa, 1965-ban tanulmányúton járt Rómában, 1969-ben a Budapesti Hittudományi Akadémia tanára, 1971-ben a pasztorális tanszék vezetője. 1969-ben új hittankönyv-sorozatot indított. Publikált a *Vigiliában*, számos verseskötete jelent meg. Főleg a biblikus elméletei érdekesek **Műve:** *Vasárnapi elméletek*. Budapest 1981.

Csánky (Czanki) Gábor, 1737 Nagy-Emőke – 1806 Kolozsvár, Magyarország. - 1754-ben belépett a piarista rendbe, a grammatikai osztályt néhány évig tanította. Magyar hitszónokként húsz évig Nyitrán, Debrecenben, Szegeden, Máramarosszigeten, Szentannán (Arad m.), Kecskeméten és Nagy-Károlyban működött. **Művei:** *Főtisztelendő Goffine urnak apostoli és evangyeliomi tudományra oktató könyve. Első és második vagyis Innepi része*. 2 kötet. Pest 1790, 1793; *...Harmadik, az az Imádságos része*. Kolozsvár 1798. (Ezt a munkát ő fordította először magyarra, azóta javítva többször megjelent, az 50-es években a Szent István Társulat kiadásában is.)

Csepregi Turkovitz Mihály ifj., 1663 – 1704. Magyarország/ Erdély. - Ev. ref. tanár és lelkész. 1686-ban Franeker egyetemén, 1689-ben Oderafrankfurtban tanult. 1691-től evangélikus tanár volt a kolozsvári kollégiumban, nyelveket, bölcsészet és teológiát tanított. 1695-ben a kolozsvári gyülekezet papja lett. **Művei:** *Dissertatio teológia De Sacramentis Foederis Operum Paradiso et Arbore Vitae*. Franequerae 1687; *Theses de Cautio Mosis*. Uo. 1688; *Pál Apostolnak A világi Gazdag Embereket idvezülni Tanító Szent Tanácsa... Mellyet Ványai Gáspár Uram teste felett... megmagyarázott*. Kolozsvár 1702; *Halotti beszédek Tótfalusi Kis Miklós felett...* Uo. 1702. (Szatmári-Németi Mihály és Enyedi Mihály oratióival együtt)

Cserháti Márta 1956? Soltvadkert, - Egyetemei tanulmányait a szegedi József Attila Tudományegyetem magyar-angol- finn szakán fejezte be 1986-ban. egy tanéven keresztül 1985-86-ban nyelvészetet tanult USA Brandeis University. A JATE Angol Tanszékén tanársegéd 1986-tól. A piliscsabai Pázmány Péter Katolikus Egyetem Angol tanszékén tanított 1993-tól. Durham University Teológia Tanszékén PhD-tanulmányok 1996 és 1999 között. PhD dolgozat 2001-ben *Methods and Models in the Third Quest of the Historical Jesus* címmel. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem Nyíregyházi Kihelyezett Tagozatán tanít 2003-tól, majd ezzel párhuzamosan 2006-tól az EHE-n újszövetségi tárgyak előadója. Részt vesz a Lutheránus Világszövetség *The Authority of the Bible in the Life of the Church* munkacsoportjának munkájában 2005-2006-ban. Tagja az ESWTR-nek (European Society of Women in Theological Research) és az SBL-nek (Society of Biblical Literature). Művei: **A Glossary of Linguistic Terms** (Kiss Anikóval) JATE Kiadó, Szeged, 1988. *Történetkritikai és irodalomkritikai megközelítés* In: **Szóra bírni az írást** (szerk. Fabiny Tibor, Hermeneutikai Füzetek 3, Budapest, 1944. *Finding the Keys: Unity and Diversity in the Bible*, in: **Witnessing to God's Faithfulness. Issues of Biblical Authority** Geneva, 2006. *Responsive and responsible readings: Experience and Expertise in Understanding the Bible*, In: **Witnessing to God's Faithfulness. Issues of Biblical Authority** Geneva, 2006. **Methods and Models in the Third Quest of the Historical Jesus** Acta Theologica Lutherana Budapestiensis Budapest, 2003.

Cserháti Sándor. 1930. Mohács, Magyarország, - Teológiát tanult Sopronban és Budapesten az Evangélikus Teológiai Akadémián 1948-1953-ig. Lelkészsé avatták Budapesten, 1953-ban. Hat különböző gyülekezetben látott el segédlelkészi szolgálatot, közben 1955-56-ban belföldi ösztöndíjasként az igehirdetés témájában végzett kutatómunkát. Gyülekezeti lelkipásztorként 1960-68-ig Páhin működött, ezután pedig Szegeden 1968-83-ig. 1973-ban az Evangélikus Teológiai Akadémián doktori fokozatot szerzett. Értekezésének témája: „A Krisztusban szeretett világ a Kolosséi-levél alapján.” 1983-ban meghívást kapott az Evangélikus Teológiai Akadémia újszövetségi tanszékére, ahol 2004-ig, nyugdíjba vonulásáig tanszékvezetőként működött. Mint professzor emeritus továbbra is oktatói tevékenységet folytat. Tanít újszövetségi bevezetést, kortörténetet, görög szövegolvasást, újszövetségi írásmagyarozatot, újszövetségi teológiát. Mint a fordítóbizottság tagja részt vett az új protestáns bibliafordításban (kiadva: 1975). Az új bibliafordítás revíziós munkálataiban (megjelent: 1990-ben) az újszövetségi bizottság elnökeként dolgozott. Fordította a Salamon bölcsessége c. könyvet a deuterokanonikus könyvek kiadványába (Kálvin Kiadó, Budapest, 1998). A nemzetközi SNTS (Societas Novi Testamenti Studiorum) tagja 1985 óta. Ugyancsak tagja 1982 óta a Magyar Bibliatársulatok Szöveggondozó Bizottságának, valamint a Magyar Patrisztikai Társaságnak és az Ókortudományi Társaságnak 2001 óta. **Művei:** *Pál apostol filippibeliekhez írt levelének magyarázata* (Evang. Sajtóosztály 1976); *Pál apostolnak a kolosséiakhoz és a Filemonhoz írt levelének magyarázata* (Evangélikus Sajtóosztály 1979.); *A megrepedt nádat nem töri el. Áhítatos könyv betegeknek.* (Evangélikus Sajtóosztály 1980) *Pál apostolnak a galatákhöz írt levelének magyarázata* (Evangélikus Sajtóosztály 1982). *Tanulmányai, cikkei: Pál apostol és a Q (Logion) forrás in: Tanítványok, Dr. Pröhle Károly köszöntése Evang. Teol. Akadémia 1996; Liberalizmus és konzervativizmus erőpróbája a korinthusi gyülekezetben. In: Lelkipásztor 2000/8. 245-248. A 2. korinthusi levél magyarázata első három fejezet. EHE jegyzet 106 oldal FÉBÉ kiad. 2000. Néhány tanulság Khrüszosztomosznak a korinthusi levélhez írt magyarázatából. In: Studia Patrum Szent István Társulat. 2002 101-105. Bevezetés az 1. és 2. korinthusi levélhez. In: Bibliaismereti kézikönyv. Kálvin Kiadó Bpest 2004. 554-582. A korinthusi gyülekezet úrvacsorai életének megreformálása. In: Lelkipásztor 2004/6. 202-206; Lelkipásztor 2004/7. 242-249.; 2004/8. 282-284. A szeretet himnusza. .In: Lelkipásztor.2005/6. 202-207; 2005/7. 242-244; 2005/8-9. 282-288.*

Csirke, (Tatai) Ferenc, 1707 Tata – 1762 Debrecen?, Magyarország. - 1727 Debrecenben tanult, 1736-ban lelkészi képesítést szerzett, de végül megnősült. 1740-ben ismét a papi pályára lépett, úJVárosi lelkész lett. 1742-ben külföldi akadémiákon járt, 1743-ban Szoboszlón, majd 1748-ban Debrecenben lett prédikátor. 1762-ben esperes, 1763-ban püspök lett. **Művei:** *Kegyelem szövetségének titkába való bevezetés, Lampe Fridrik Adolf után.* Debrecen 1744; *A Szent Írás épületes és idvességes olvasására való tanácsadás.* Uo. 1751; *Katekhismusi házi kincs. Stehelin után.* Kolozsvár 1752. (Név nélküli kiadás.); *Egy hétre való elmélkedések és könyörgések, az Úr vacsorájához való készüléttel egybe.* Moulin Péter után. Debrecen 1758; *Az igaz kegyességnek kezdete és előmenetele.* Doddridge Filep után. Uo. 1761; *Nebo hegye, melyen megholt Moses az Urnak szolgálója, és e szerént leiratott néhai tek. nemz. és vitézlő Domokos Márton urnak halála.* Uo. 1764.

Csomos, (Tsomos) János, 1730 Albis – 1768?, Magyarország. - Református lelkész. 1744-ben a kolozsvári református kollégium tanulója, 1748-tól teológiát, filozófiát és héber nyelvet tanult. 1757-től a dési református iskolában igazgató, 1759-től a fogarasi gimnáziumban tanít. 1763–1765 között Bernben tanult, 1766-ban Désen lett lelkész. **Műve:** *Observationes*

philologico-criticae et critico-theologicae in quaedam Veteris et Novi Testamenti loca.
Bernae 1766.

Csukási, (Hecht) Fülöp, 1850 – ?. Magyarország - Izraelita elemi iskolai tanító Budapesten.
Művei: *Zsidó hittan. A szentírás elbeszélései kapcsán az őshéber eredeti szöveg alapján...* 1. könyv. Bp. 1885. (Schön Józseffel. 2. jav. és bőv. kiadás. uo., 1888.); *A zsidók története.* Uo. 1886. (Schön Józseffel.); *Kis biblia a zsidó ifjuság számára.* Uo. 1886.; *A héber nyelvoktatás jelentősége, terjedelme és methodikája az interconfessionalis nép- és polgári iskolák izr. hitoktatásában.* Uo. 1890.